

LEERPLAN

DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

Domein: Beeldende en audiovisuele kunsten

4e graad (beroepskwalificerend)

Studierichting: KANTWERKER

Optie(s): Alle opties binnen de studierichting

Vak(ken): Alle vakken binnen de studierichting

Leerplannummer: GO!-DKO-2022-015

*Dit leerplan werd voorlopig goedgekeurd op 28 april 2022 door de
inspectie met inspectienummer 2018/1526/1/V26 en gaat in
vanaf 1 september 2022*

Pedagogische begeleidingsdienst
Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

Inhoud

1. Doelgroep – beginsituatie	3
2. Visie op de opleiding	4
2.1. Algemeen	4
2.2. Decretale verwijzing en gehanteerde referentiekaders	5
2.3. Organisatie van de lestijden	5
3. Systematiek	6
3.1. De zes kerncompetenties van het kunstenaarschap	6
3.2. Beheersingsniveau	8
3.3. Cultuur in de Spiegel	9
4. Context – autonomie – verantwoordelijkheid	10
5. Leeswijzer leerplandoelen	11
6. Leerplandoelen	12
7. Minimale materiële vereisten	41
8. Bijlage: overzicht leerplandoelen / concordantietabel	42

1. Doelgroep – beginsituatie

Het deeltijds kunstonderwijs (DKO), als niet-leerplichtige vorm van onderwijs in de kunsten, richt zich tot een bijzonder brede waaier van belangstellenden: verschillende achtergronden en interesses, verschillende persoonlijke doelen, grote verscheidenheid in leeftijd en (artistieke) rijpheid en dit alles in een context van gedreven vrijwilligheid. De wens om zich persoonlijk en artistiek te ontplooien én zichzelf te ontdekken binnen een formeel leerproces is het punt van overeenkomst tussen alle leerlingen.

In functie van het eigen profiel kiezen leerlingen voor een langlopende (ingebed in een structuur van vier graden) of kortlopende (niet gebonden aan een bepaalde graad) opleiding binnen één van de vier artistieke domeinen (beeldende en audiovisuele kunsten, dans, woordkunst-drama en muziek).

Onderliggend leerplan geldt voor de **4e graad** (beroepskwalificerend) in het artistieke domein **Beeldende en audiovisuele kunsten: KANTWERKER**.

opties: **kantwerk**

Het tegemoetkomen aan zowel de veelzijdigheid van de leerlingenpopulatie als de verscheidenheid van mogelijkheden voor de academie om haar 4e graad binnen het artistieke domein Beeldende en audiovisuele kunsten in te richten, kan maar slagen zo de instelling alle kansen tot differentiatie krijgt.

Dit is ook de reden waarom onderliggend leerplan (o.a. in functie van deze verscheidenheid) zeer breed geconcipeerd werd en niet gebonden is aan specifieke opties, vakken of organisatiemodellen.

2. Visie op de opleiding

2.1. Algemeen

De academie heeft ook in de 21^e eeuw de maatschappelijke taak om kwaliteitsvol onderwijs te organiseren en aan te bieden. Kwaliteit binnen het (kunst)onderwijs heeft o.a. te maken met het ontwikkelen van elk talent, het vormen van de totale persoonlijkheid, het aanbieden van sleutels tot actief burgerschap en het ontwikkelen van een krachtige en stimulerende leeromgeving die het voorgaande mogelijk maakt. Het DKO richt zich per definitie, maar zeker niet uitsluitend, op de kunstzinnige/expressieve component van deze brede persoonlijkheidsvorming. Het aanboren, stimulerend ontwikkelen en borgen van de artistieke en expressieve mogelijkheden van leerlingen én het bijbrengen van de nodige technische en inhoudelijke kennis maakt de kern uit van de onderwijsopdracht van het DKO.

De centrale objectieven zijn:

- de leerlingen op een bepaald creatief/artistiek niveau tillen, zodat dit hun persoonlijkheid kan ondersteunen en verbreden;
- een aanvullende basis geven aan het leerplichtonderwijs om, waar gewenst, hetzij hogere (artistieke) studies aan te vatten of verder te verdiepen, hetzij voor te bereiden op de uitstroom naar het culturele veld of de arbeidsmarkt;
- een bijdrage leveren in het groeien naar actief burgerschap.

Het DKO vervult een voorname maatschappelijke opdracht: kunst en cultuur zijn een dragend element in de identiteitsontwikkeling van individuen, gemeenschappen of sociale groepen. De 21^e-eeuwse wereld is een caleidoscoop van sociale en culturele verscheidenheid en de doelgroepen tot dewelke het DKO zich richt, dienen hier een weerspiegeling van te zijn. M.a.w. behalve de onderscheiden persoonlijke ambities (kunstbeoefening in de vrije tijd, doorstroom naar hoger kunstonderwijs, uitstroom naar de arbeidsmarkt) dient het DKO zich blijvend en actief dienen te richten tot diverse sociale en culturele groepen, ook deze die niet beschikken over een groot en/of westers cultureel kapitaal.

Het artistiek/expressief leren grijpt in het DKO plaats in een formele context met zijn eigen karakter en wetmatigheden. Het is duidelijk dat dit artistiek/expressief leren niet beperkt blijft tot het formele kader van het DKO, maar dat het zoeken naar aansluiting bij andere onderwijsvormen (al dan niet leerplichtig) bijzondere kansen kan bieden om het leerproces te vervolledigen.

De grondwettelijke vrijheid van onderwijs laat toe dat schoolbesturen autonoom een visie ontwikkelen over de organisatie en inhoud van het DKO volgens hun eigen artistieke en pedagogische inzichten. De regelgever vraagt dat elk schoolbestuur die vrijheid ook expliciet opneemt. Een eigen artistiek-pedagogisch project (APP) waarin het schoolbestuur zijn visie expliciteert, maakt duidelijk aan leerlingen, ouders en het ruimere culturele veld waar de academie voor staat. Het voorliggende leerplan heeft doelbewust een open karakter zodat de academie haar eigen APP kan hanteren, expliciteren en richten naar het *Pedagogisch project van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* (PPGO!)¹ bij de realisatie van de leerplandoelen. In het *GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* is dit PPGO! het basisdocument waarin de grondbeginselen, de waarden en de algemene doelstellingen van het *GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* zijn opgenomen. Het is een richtingwijzer en referentiekader om lerenden te begeleiden in hun persoonlijke ontplooiing enerzijds en in hun ontwikkeling naar samenleven in diversiteit en harmonie anderzijds. Het PPGO! biedt daarmee niet alleen een basis voor kwaliteitsvol

¹ [Pedagogisch project GO! \(PPGO!\)](#). Zie ook [Visietekst Gepersonaliseerd Samen Leren](#).

onderwijs en opvang, maar het is ook een ruimer maatschappelijk project omdat het door een brede vorming van de gehele persoonlijkheid bijdraagt aan het samenleven.

2.2. Decretale verwijzing en gehanteerde referentiekaders

Dit leerplan is gebaseerd op de beroepskwalificatie **KANTWERKER** (BK-0239-2).

2.3. Organisatie van de lestijden

Om maximaal te kunnen tegemoetkomen aan de leervraag van de zeer verscheiden leerlingenpopulatie krijgt de academie de vrijheid om zelf –binnen de door de overheid vastgelegde klijtlijnen– de vakken te kiezen en het leerplan te implementeren via het gekozen vakkenpakket. De totale som van leerplandoelen over de vakken heen moet vanzelfsprekend passen binnen de door de overheid bepaalde einddoelen. De einddoelen zijn in onderliggend leerplan vertaald naar leerplandoelen. Het is de bevoegdheid van de academie, om in een overeenstemming met haar profiel en haar *Artistiek Pedagogisch Project* (APP), al dan niet bepaalde vakken te organiseren. Academies die dat wensen, kunnen leerlingen zelf een keuzemenu aanbieden binnen de vooropgestelde klijtlijnen. Het is aan de academie om bij het gebruik van vooropgestelde en/of keuzevakken hieraan een duidelijke visiegerichtheid te koppelen met het daarbij horende vooraf vastgelegd en geregistreerd evaluatiebeleid.

De leerplandoelen zijn geformuleerd op het niveau van de totale duur van de graad. M.a.w.: zij dienen in hun totaliteit gerealiseerd te zijn op het einde hiervan. Hierdoor heeft de academie de pedagogische vrijheid om de wijze van de opbouw en de verwerving van de doelen zelf te bepalen, binnen de tijdshorizon van de graad.

De leraar –als teamspeler– zal in overleg met de vakgroep zelf bepalen hoe de spreiding van de onderdelen gebeurt. Volgende factoren kunnen de keuze mee helpen bepalen: samenhang binnen het vak, de relatie tot het aanbod van vakken binnen de opleiding, moeilijkheidsgraad van de leerinhouden, interesse van de leerlingen, deskundigheid van de leraar, gebeurtenissen in de actualiteit, relatie met vakdoorbrekende activiteiten in de academie, alternatieve leercontext ... Het behoort tot zijn pedagogische vrijheid om de leerlijnen op analytische (van geheel naar afzonderlijke delen), synthetische (van afzonderlijke delen naar geheel), inductieve (van concreet naar algemeen), deductieve (van algemeen naar concreet), genetische (overeenkomstig de ontwikkeling) of gecombineerde wijze aan te bieden;

Men kan individueel afwijken van de reguliere organisatie van de opleiding en dit op basis van de geldende regelgeving voor o.a.:

- alternatieve leercontext (op individuele basis);
- leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

3. Systematiek

3.1. De zes kerncompetenties van het kunstenaarschap

Onderwijs dat leerlingen voorbereidt op de 21e eeuw is per definitie competentiegericht onderwijs, d.w.z. een versmelting van en wederzijdse beïnvloeding van kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die toelaten het geleerde en verworvene in authentieke situaties zelfstandig in te zetten. Het werken aan competenties maakt het onderwijs doelgericht en resulteert in meetbare leerresultaten. In artistiek onderwijs zijn objectief meetbare leerresultaten vanzelfsprekend moeilijk(er) te bepalen. Daarom formuleren we artistieke competenties voldoende open.

De door de overheid vastgelegde einddoelen die in het DKO dienen verworven te worden, zijn geformuleerd voor een bepaalde context met afgebakende verantwoordelijkheid en autonomie (zie later). Zij zijn geordend in zes samenhangende sets van competenties. Elk van deze sets geeft een beeld van één van de kerncompetenties (de zgn. ‘rollen’) die eigen zijn aan het kunstenaarschap:

- **individuele gedrevenheid tonen:** de leerling vertrouwt op eigen expressiemogelijkheden en wil zijn creatieve resultaten tonen;
- **creëren en (drang tot) innoveren:** de leerling komt actief en uit zichzelf met artistieke vormgevingen, benaderingen en inzichten;
- **vakdeskundigheid inzetten:** de leerling zet verworven kunstvormspecifieke kwaliteiten in bij het gebruik van een artistieke uitdrukkingsvorm;
- **onderzoeken:** de leerling analyseert, reflecteert en communiceert over proces en product;
- **relaties bouwen en samenwerken:** de leerling kan eigen talent en deskundigheid ten dienste stellen van het gemeenschappelijk artistiek doel of project;
- **presenteren:** de leerling toont proces en/of product aan een publiek.

Er is geen hiërarchische ordening tussen de zes kerncompetenties: zij zijn evenwaardig en komen gelijkwaardig aan bod. Van belang is dat zij vanaf de start het leerproces sturen en stap voor stap tot ontwikkeling gebracht worden, geleidelijk en gelijkmatig. De kerncompetenties grijpen als tandwielen in mekaar: het ene wiel kan niet sneller draaien dan het andere, haperingen in het ene wiel hebben een invloed op het andere.

Voor de 1^e, 2^e en 3^e graad legde de overheid basiscompetenties vast. De basiscompetenties geven aan welke kennis, vaardigheden en attitudes een leerling geïntegreerd moet inzetten voor maatschappelijke activiteiten. Zij zijn geordend volgens de zes kerncompetenties van het kunstenaarschap². Ook de specifieke eindtermen in de 4^e graad doorstroom zijn op deze wijze geordend³. De einddoelen voor de beroepskwalificerende studierichtingen in de 4^e graad volgen een ander ordeningskader⁴, maar worden in de leerplannen van het *GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* eveneens binnen hetzelfde raamwerk van kerncompetenties geoperationaliseerd.

3.2. Beheersingsniveau

Als ordeningsmodel zijn de zes dimensies vrij statisch: zij verwijzen niet naar (ontwikkeling van) beheersingsniveaus en zijn uiteindelijk slechts de beschrijving van een te bereiken eindpunt. De weg naar dit eindpunt is in het DKO langdurig en bijzonder individueel. Een belangrijk hulpmiddel om dit ordeningsmodel te dynamiseren is het beschrijven van beheersingsniveaus. Het aangeven van het niveau op hetwelke een leerdoel bereikt dient te worden biedt niet alleen de mogelijkheid om klare en heldere

² Zie <http://www.onderwijsdoelen.be>

³ *Ibid.*

⁴ Zie https://app.akov.be/pls/pakov/f?p=VLAAMSE_KWALIFICATIESTRUCTUUR:KWALIFICATIEDATABANK

leerlijnen uit te zetten, maar biedt ook een gemeenschappelijke taal voor leraren. Er kunnen drie dimensies voor het creatief en artistiek handelen onderscheiden worden:

- cognitief: kennis en cognitieve processen
- psychomotorisch: ontwikkeling van vaardigheden
- affectief: attitudes, motivering, interesses, voorkeuren, overtuiging, meningen, waarden en gevoelens

Voor de beschrijving van deze beheersingsniveaus zijn de leertaxonomieën van Bloom⁵ (cognitief), Dave⁶ (psychomotorisch) en Krathwohl, Bloom & Masia⁷ (affectief) algemeen aanvaard en ook in het kunstonderwijs toepasbaar.

In de praktijk omvat elke vorm van creatief of artistiek handelen vanzelfsprekend elementen van het cognitieve, het affectieve en het psychomotorische. In een onderwijssituatie zullen leraren zich wisselend concentreren op de cognitieve, affectieve of psychomotorische dimensie of op een combinatie hiervan (in functie van de te bereiken basiscompetenties en het niveau ervan). In het leerplan wordt hieraan tegemoetgekomen: per leerplandoel wordt aangegeven wat het te bereiken beheersingsniveau is voor de meest prominente dimensies (cognitief en/of psychomotorisch en/of affectief). Deze beheersingsniveaus dienen ook gekoppeld te worden aan de opgegeven context, graad van autonomie en verantwoordelijkheid. De combinatie van duidelijke beheersingsniveaus én welomschreven context, graad van autonomie en verantwoordelijkheid laat toe om over de leerplannen heen leerlijnen uit te zetten.

Wanneer voor een dimensie geen beheersingsniveau wordt aangegeven, impliceert dit vanzelfsprekend geenszins dat deze component niet van belang zou zijn. Bovendien zijn de aangegeven beheersingsniveaus te lezen als een minimum en is er ruimte om via differentiatie (waar mogelijk) naar meer te streven.

⁵ Anderson, L. W. and Krathwohl, D. R., e.a. (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. Allyn & Bacon. Boston (Massachusetts.) (Pearson Education Group).

⁶ Dave, R.H. (1970). "Psychomotor levels" in: *Developing and Writing Behavioral Objectives* (R.J. Armstrong, ed.). Educational Innovators Press. Tucson (Arizona). Pagg. 20-21.

⁷ Krathwohl, D.R.; Bloom, B.S. & Masia, B.B. (1964). *Taxonomy of Educational Objectives. The Classification of Educational Goals. Handbook II: Affective domain*. Allyn & Bacon. Boston (Massachusetts.) (Pearson Education Group).

Naar een artistieke context vertaald kunnen de beheersingsniveaus als volgt omschreven worden:

COGNITIEVE TAXONOMIE (Bloom, 2001)⁸:

1.	onthouden	<i>de relevante kennis die uit een artistieke object of proces afleidbaar is, uit het geheugen kunnen ophalen en weergeven (kennis)</i>
2.	begrijpen	<i>de betekenis van informatie die uit een artistiek object of proces afleidbaar is, begrijpen en kunnen toelichten (kennis toepassen)</i>
3.	toepassen	<i>de informatie die uit een artistiek object of proces afleidbaar is in een nieuwe situatie kunnen gebruiken om een (creatief of artistiek) probleem op te lossen (toepassen)</i>
4.	analyseren	<i>de informatie die uit artistieke objecten of processen afleidbaar is, kunnen onderscheiden in delen, in relatie tot elkaar en tot een geheel (toepassen met inzicht)</i>
5.	evalueren	<i>de informatie die uit artistieke objecten of processen afleidbaar is, kunnen beoordelen en artistieke besluiten kunnen nemen op grond van criteria en standaarden (inzicht)</i>
6.	creëren	<i>de informatie die uit artistieke objecten of processen afleidbaar is, artistiek kunnen samenvoegen tot iets nieuws (inzicht wendbaar toepassen)</i>

PSYCHOMOTORISCHE TAXONOMIE (Dave, 1970)

1.	imiteren	<i>een creatieve of artistieke vaardigheid observeren en die proberen na te doen waarbij geaccepteerd wordt dat het resultaat nog niet goed is</i>
2.	oefenen	<i>verbeteren van de creatieve of artistieke vaardigheid door lessen te volgen, instructies te krijgen of door er over te lezen en te oefenen</i>
3.	verfijnen	<i>verfijnen van de creatieve of artistieke vaardigheid totdat deze zelfstandig op een hoog niveau kan worden uitgevoerd en worden gedemonstreerd aan anderen</i>
4.	combineren	<i>toevoegen van nieuwe creatieve of artistieke vaardigheden en/of nieuwe aspecten waardoor iets nieuws en eigens wordt verkregen</i>
5.	automatiseren	<i>doorontwikkelen van de creatieve of artistieke vaardigheid waardoor deze geheel geautomatiseerd worden, onbewust plaats vinden, wat ruimte geeft voor nieuwe creatieve of artistieke ontwikkelingen</i>

⁸ De duiding van de werkwoorden die de verschillende beheersingsniveaus beschrijven, zijn een hertaling naar een artistieke leercontext van de oorspronkelijke omschrijvingen.

AFFECTIEVE TAXONOMIE (Krathwohl, Bloom & Masia, 1964)

1.	ontvangen	<i>openstaan voor de creatieve/artistieke activiteiten en keuzes van anderen; luisteren, passief opnemen</i>
2.	reageren	<i>reageren op de omgeving en omringende creatieve/artistieke activiteiten en keuzes van anderen; deelnemen, interesse tonen in creatieve/artistieke activiteiten en keuzes</i>
3.	waarderen	<i>accepteren van artistieke waarden, keuzes en opvattingen; ontwikkelen van eigen voorkeuren dienaangaande en uiting geven daaraan</i>
4.	organiseren	<i>conceptualiseren van artistieke waarden, keuzes en opvattingen en deze verbinden met de persoonlijke artistieke waarden, keuzes en opvattingen tot een harmonisch geheel</i>
5.	karacteriseren	<i>karacteriseren en internaliseren van artistieke waarden, keuzes en opvattingen en in harmonie brengen met eigen artistieke waarden, keuzes en opvattingen, wat leidt tot consistent en authentiek creatief gedrag</i>

3.3. Cultuur in de Spiegel

In dit leerplan wordt er voor gekozen om het model van de vier culturele basisvaardigheden: *waarnemen*, *verbeelden*, *conceptualiseren* en *analyseren*, te hanteren om leerplandoelen bijkomend te situeren en de lerenden te ondersteunen in hun groei naar een eigen culturele en artistieke identiteit. Culturele basisvaardigheden zijn begrippen die ontwikkeld werden binnen *Cultuur in de Spiegel*⁹, het kunst- en cultuureducatieve raamwerk dat in Vlaanderen richtinggevend is,

Ook het ordeningskader van de culturele basisvaardigheden volgt het tandwielmodel: de vier basisvaardigheden zijn gelijkwaardig en gelijktijdig te behandelen en ook hier heeft het draaien van het ene tandwiel invloed op het draaien van alle andere tandwielen. Er is evenwel een verschil in abstraheringsniveau tussen de verschillende culturele basisvaardigheden:

Dit model laat toe in te spelen op de individuele vorderingen en leerstatus, -stijl en -interesse van de leerling. Bovendien kan ook op meta-niveau beter gedifferentieerd worden: doorheen de schoolloopbaan zal het palet van culturele basisvaardigheden dat de leerling beheerst en gericht inzet steeds breder worden.

Een kernbegrip in het *Cultuur in de Spiegel*-raamwerk is culturele reflectie door middel van de culturele basisvaardigheden. Het stilstaan bij de eigen cultuur en deze van anderen laat toe zichzelf als cultureel wezen beter te leren kennen en begrijpen én het cultureel bewustzijn te verruimen ter ondersteuning van het samen leren samenleven. Op deze wijze levert ook het deeltijds kunstonderwijs van het *GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* een belangrijke bijdrage tot actief burgerschap door respect, oprechtheid, gelijkwaardigheid, openheid, engagement en betrokkenheid, zoals uitgedrukt in het PPGO! Leerplandoelen die in het bijzonder betrekking hebben op deze culturele reflectie of hiervoor kansen scheppen, worden als dusdanig aangegeven.

⁹ Zie o.a. [Cultuurkuur - Cultuur in de Spiegel](#) voor meer informatie.

4. Context – autonomie – verantwoordelijkheid

Context, autonomie en verantwoordelijkheid omvatten:

- *omgevingscontext*: de omstandigheden waarin kennis en vaardigheden moeten worden gebruikt (vb. steeds wisselende omgevingen, werken onder tijdsdruk, weinig structuur in de opdrachten ...);
- *handelingscontext*: aspecten zoals werken met mensen of met machines, werken met breekbare of kostbare producten ...;
- *autonomie*: de mogelijkheid zelf beslissingen te nemen, de mate van onafhankelijkheid;
- *verantwoordelijkheid*: de verplichting om te zorgen dat zaken goed verlopen én de bereidheid om daar rekenschap van te geven.

Voor de beroepskwalificatie **KANTWERKER** voor de vierde graad op niveau VKS 4¹⁰:

- een combinatie van wisselende contexten;
- autonoom functioneren met enig initiatief;
- volledige verantwoordelijkheid voor eigen werk opnemen;
- het eigen functioneren evalueren en bijsturen met het oog op het bereiken van collectieve resultaten.

¹⁰ Zie <https://vlaamsekwalficatiestructuur.be/wat-is-vks/kwalificatieniveaus/>.

5. Leeswijzer leerplandoelen

De leerplandoelen, als operationalisering van de erkende beroepskwalificaties dienen gerealiseerd te worden en zijn geordend volgens het model van de zes dimensies ('rollen') die eigen zijn aan het kunstenaarschap: individuele gedrevenheid tonen – creëren en (drang tot) innoveren – vakdeskundigheid inzetten – onderzoeken – relaties bouwen en samenwerken – presenteren.

Evenwel: de inhoudelijke breedte van elk van deze 'rollen' en de veelheid aan leerplandoelen die uit de erkende beroepskwalificaties afleidbaar zijn, laten toe om binnen de 'rollen' bijkomend te clusteren:

individuele gedrevenheid tonen	1.1 betrokken zijn
	1.2 zelfbewust zijn, mogelijkheden en voorkeuren inschatten
creëren en (drang tot) innoveren	2.1 waarnemen
	2.2 conceptualiseren en creëren
vakdeskundigheid inzetten	3.1 vakmanschap ontdekken en ontwikkelen
	3.2 artistiek handelen en zijn
	3.3 veilig handelen
onderzoeken	4.1 verkennen, observeren en reflecteren
	4.2 contextualiseren
relaties bouwen en samenwerken	5.1 interageren
	5.2 coördineren en begeleiden
presenteren	6.1 presenteren en verspreiden

Binnen de ordening van 'rol' en cluster wordt voor elk leerplandoel hetzelfde formaat gehanteerd:

- Nummer van het leerplandoel en eigenlijke doelzin (in vetdruk/cursiefdruk);
 - Verwijzing naar de erkende beroepskwalificaties waar het leerplandoel een operationalisering van is (tussen haakjes + 'BK');
 - Gekleurde labels die het beheersingsniveau en culturele basisvaardigheid aangeven:
 - (1) het **cognitief**, **psychomotorisch** of **affectief** beheersingsniveau: de tekst op het label beschrijft het niveau (zie boven, 3.2 *Beheersingsniveau*),
geen tekst op het label impliceert geen uitspraak;
 - (2) de band met *Cultuur in de Spiegel*: de tekst op het label benoemt de culturele basisvaardigheid waartoe het leerplandoel overwegend behoort (zie boven, 3.3 *Cultuur in de Spiegel*),
geen tekst op het label impliceert geen uitspraak.
- Het procesmatige of uitgesproken reflectieve karakter van een leerplandoel wordt via een apart label aangegeven, resp.: en

6. Leerplandoelen

Kerncompetentie 1: Individuele gedrevenheid tonen (DE UNIEKE IK)	
De leerling verkent artistieke uitdrukkingsvormen in hun mogelijkheden door ze te ontleden, te onderzoeken, te benoemen en te bespreken. Deze verkenning vertrekt vanuit de eigen wil, eigen belangstelling en behoefte.	
LEERPLANDOELSTELLINGEN	
De leerling ...	
Pijler 1.1 – Betrokken zijn	
1.	<p>stelt zich actief en nieuwsgierig op voor de omringende artistieke/ambachtelijke, kunst- en cultuurhistorische wereld ter versterking van de eigen artistieke ontwikkeling.</p> <p>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <div> <div>analyseren</div> <div></div> <div>organiseren</div> <div>waarnemen</div> </div>
2.	<p>stelt zich open op voor ontwerpen en werk van anderen, zien mogelijkheden en laat zich inspireren in functie van de eigen ontwikkeling, een eigen artistieke praktijk en persoonlijke visie en deelt deze aan anderen.</p> <p>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>waarnemen</div> </div>

3.	<p><i>engageert zich voor een persoonlijk artistiek/ambachtelijk werk/project.</i> (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] (Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>waarnemen</div> </div>
4.	<p><i>toont vertrouwen en de wil om uitdagend artistiek, ambachtelijk en technisch te handelen, vorm te geven aan een artistiek kantwerkproject/opdracht.</i> (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] (Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
5.	<p><i>neemt actief en gemotiveerd deel aan opdrachten en uitdagingen en aan het ateliergebeuren.</i> (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] (Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op</p> <div> <div></div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>

Pijler 1.2 - Zelfbewust zijn, mogelijkheden en voorkeuren inschatten

6.	<p>toont vertrouwen in de eigen inzichten, sterktes bij het artistiek handelen. (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] (Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <div> <div>analyseren</div> <div></div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
7.	<p>bouwt een (digitaal) portfolio/fotoboek/catalogus/staal of modellen (of via ander presentatiemedium) van eigen ontwerpen en opdrachten voor presentatie aan publiek of opdrachtgevers. (Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] (Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen (Transversaal Presenteren) de leerling treedt naar buiten met eigen creaties]</p> <div> <div>creëren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
8.	<p>is op de hoogte van maatschappelijke en artistieke tendensen, (culturele) praktijken, technieken en (technologische) trends binnen d eigen discipline in relatie tot de eigen werkzaamheden. (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] (Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>conceptualiseren</div> </div>

9.	<p>krijgt inzicht in en geeft vorm aan (de stappen binnen) het eigen ontwerp-, werk- en/of creatieproces en stelt en/of presentatie eigen aan de kunstuiting/medium en bepaalt de werkwijze en duur/haalbaarheid van een opdracht.</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <p>BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
10.	<p>bepaalt de werkwijze en stappen van de eigen praktijk en uitvoeringsvoorwaarden binnen een bepaalde context, noden, budget, tijd en ruimte en neemt in functie hiervan verantwoorde beslissingen.</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <p>BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
11.	<p>ontwikkelt een persoonlijke artistieke vaktaal, techniek en stijl bij het realiseren van artistiek werk (en presentatie) en stuurt dit proces permanent bij en geeft tijdens bijeenkomsten/acties deze kennis door aan andere (medewerkers/medeleerlingen).</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <p>BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>

Kerncompetentie 2: Creëren en (drang tot) innoveren (DE KUNSTENAAR)

De leerling komt tot kunstzinnige activiteiten en inzichten, gedreven door zijn/haar zintuiglijke waarnemingen en door de dingen die zij/hij verzint en maakt.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 2.1 – Waarnemen**12. ontwikkelt artistiek concepten, modellen en ideeën.**

(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk

BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht

analyseren

combineren

organiseren

waarnemen

13. exploreert en hanteert methoden voor verbeelding, visualisering, ontwerpprocessen, conceptueel denken en kunstzinnige voorstellingen.

(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk

BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht

analyseren

combineren

organiseren

waarnemen

14.	<p><i>gaat creërend, associatief en/of (re)productief om met intuïtie, verbeelding, ervaringen, emoties en gedachten in ontwerpen, nieuwe modellen en andere artistieke uitingen.</i></p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>waarnemen</div> </div>
15.	<p><i>verwerft inzichten in vormelijke en technische aspecten/vaardigheden, vormgeving en inhoudelijke overeenkomsten, -verbanden en interacties binnen de eigen expressiemogelijkheden en tussen andere artistieke uitdrukkingsvormen en kunstdisciplines en wisselt ervaringen uit.</i></p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>waarnemen</div> </div>

Pijler 2.2 – Conceptualiseren en creëren

16.	<p>vertaalt en transformeert waarnemingen, ervaringen en indrukken in artistieke ideeën, patronen en/of en ontwerpen volgens een persoonlijke visie en bewaakt deze.</p> <p><i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i></p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>
17.	<p>ontwikkelt artistieke concepten/modellen, reproduceringen en/of herstellingen op basis van de vereisten van de opdrachtgever of vanuit eigen artistieke ideeën.</p> <p><i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i></p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>creëren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>

18.	<p>bepaalt in overleg met de opdrachtgever de haalbaarheid van het gewenste werk, uitvoeringstermijn, model, stijl en design, de nodige materialen en toepassingen, de nodige grondstoffen, kostprijs en aard van de opdracht/herstelling/artistische creatie in functie van de technische vereisten, noden en budget en houdt hen gedurende het proces op de hoogte.</p> <p><i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i></p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div>verbeelden</div> </div>
19.	<p>benut verbeeldingstechnieken en durft nieuwe creatieve oplossingen/experimenten inzetten bij het ontwikkelen van kunstzinnige en artistieke concepten, creaties en werk.</p> <p><i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i></p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <p>BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div>verbeelden</div> </div>
20.	<p>heeft aandacht in de confrontatie met het onverwachte, het toevallige en het onbekende en komt tot originele concepten.</p> <p><i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i></p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <p>BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div>verbeelden</div> </div>

21.	<p>ontwikkelt een ontwerp, (kant)patroon of nieuwe motieven. <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht BK 05 - Vervaardigt of ornameenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div>verbeelden</div> </div>
22.	<p>gebruikt (technische) en tekentechnieken bij ontwerp(schetsen) en (technische)werktekeningen/patronen, volgens gevraagde vereisten of voor eigen creatie en/of model-presentatie en gebruikt hiervoor gepaste grondstoffen, materialen en kanttechnieken. <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div>verbeelden</div> </div>
23.	<p>experimenteert met bewerking, omvorming en/of vormgeving van de gebruikte kwaliteitsvolle grondstoffen en materialen en bewaakt de (esthetische en technische) kwaliteit. <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde BK 05 - Vervaardigt of ornameenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>

24.	<p>integreert opgedane inzichten, materialenkennis en artistieke ontwikkelingen/vernieuwingen in het eigen artistieke domein bij vertalingen van concepten naar de artistieke praktijk.</p> <p><i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i></p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>conceptualiseren</div> </div>
25.	<p>Selecteert in functie van (de verschillende fases van) de opdracht technische vereisten, noden, budget en de nodige materialen en grondstoffen.</p> <p><i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i></p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>analyseren</div> </div>

Kerncompetentie 3: Vakdeskundigheid inzetten (DE VAKMAN)

Vakdeskundigheid vereist van de leerling dat hij basistechnieken en inzichten kan inzetten bij zijn kunstzinnige activiteiten. Dit betekent dat hij o.a. actief is met zintuigelijk waarnemen, ervaren en beleven, memoriseren en herkennen, verzinnen, uitdrukken en maken ... en het omvormen hiervan tot kunstzinnige uitdrukingsvormen.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 3.1 – Vakmanschap ontdekken en ontwikkelen

26. **organiseert en onderhoudt zijn eigen werkplek gedurende het creatie- en/of werkproces.**

(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]

(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde

BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit

BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie

toepassen

verfijnen

waarderen

27. **Berekent/schat de kostprijs van een te realiseren werkstuk en gebruikt gepaste materialen, apparatuur, middelen, (basis)technieken, methoden, bewerkingsprocessen, vakterminologie eigen aan de kunstdiscipline en het medium.**

(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk

BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen

analyseren

combineren

organiseren

28.	<p>gebruikt aspecten van beeldende vormgeving zoals vorm, dimensie, ruimte, licht, kleur, structuur, verhouding en compositie tijdens het artistiek werk.</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <p>BK 05 - Vervaardigt of ornameenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>conceptualiseren</div> </div>
29.	<p>hanteert diverse basismethoden en -technieken, vormgevingsmogelijkheden bij creatie en/of herstelling volgens bepaald doel/opdracht en/of stijl/design.</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 05 - Vervaardigt of ornameenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
30.	<p>hanteert op creatieve wijze courante en relevante technologische media, digitale technieken/technologieën, en tools voor bij opdrachten, ontwerp- en technische tekeningen en/ of staalpresentaties/presentatie van nieuwe collectie</p> <p>Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <p>BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>

31.	<p><i>hanteert technische- en kwaliteitsvereisten bij keuze (gebruik en/of aankoop) van grondstoffen, materialen en materieel in verhouding prijs/kwaliteit.</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i></p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>analyseren</div> </div>
32.	<p><i>kijkt gericht en kritisch naar eigen creatief/artistiek werk en reflecteert over eigen proces en ontwikkeling.</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i></p> <p>BK 05 - Vervaardigt of ornameenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <p>BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op</p> <p>BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>

Pijler 3.2 – Artistiek handelen en zijn

33.	<p>Neemt kennis van het globale idee, visie, beschrijving en extra relevante informatie van het uit te voeren project/opdracht en gaat in interactie met de opdrachtgever (of zichzelf) over de opties, aanpassingen en juiste interpretatie.</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>analyseren</div> </div>
34.	<p>Past ontwerp-, schets-, tekentechnieken toe bij het ontwerpen van nieuwe motieven en hanteert op een efficiënte manier aftekentechnieken, meet- en controle technieken en instrumenten.</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>
35.	<p>hanteert organisatiemethoden bij het documenteren, opzoeken en/of interpreteren van de werktekeningen, weergeven van de vereisten en maakt een werkplan op.</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek</p> <p>BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>

36.	<p>bepaalt de werkwijze en selecteert de kantwerk-materialen, grondstoffen, accessoires, producten en gereedschappen in functie van de creatie. (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <div><div>toepassen</div><div></div><div>waarderen</div><div>analyseren</div></div>
37.	<p>Kent en hanteert gedurende het productie- en of herstellingsproces de gepaste technieken. (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde BK 05 - Vervaardigt of ornameenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div><div>toepassen</div><div></div><div>waarderen</div><div></div></div>

38.	<p><i>realiseert de onderdelen van het (historisch of hedendaags decoratieve) vorm of kantwerkstuk met de gepaste technieken en vanuit de basiskennis van te gebruiken materialen, gereedschappen, en gespecialiseerd gereedschap.</i></p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek</p> <p>BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>toepassen</div> <div></div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
39.	<p><i>hanteert diverse technieken, gereedschappen, handelingen en materialen eigen aan de ambacht om het kantwerk samen te stellen en te creëren in de gegeven context en de vereisten en voert regelmatig technische controles uit tijdens het proces.</i></p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek</p> <p>BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <p>BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>toepassen</div> <div></div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
40.	<p><i>hanteert met zorg diverse afwerkingstechnieken, materialen en technische gereedschappen bij het afwerken van de werkstukken.</i></p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek</p> <div> <div>toepassen</div> <div></div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>

41.	<p>voert diverse kwaliteitscontroles bij de afwerking, en bij de verpakking ter bescherming voor transport/afgifte aan de opdrachtgever. (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <div> <div>toepassen</div> <div></div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
42.	<p>Heeft kennis van de technische (siergrond)tekeningen, codes en symbolen en versieringselementen om het werkstuk/reparatie te kunnen vervaardigen of ornameren. (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>toepassen</div> <div></div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
43.	<p>Gebruikt kennis van herstellingstechnieken en eventueel correcte informatie over het object/stuk om herstellingen uit te voeren op kledingstukken, kostuums, tafeldecoratie of andere. (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>toepassen</div> <div></div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>

44.	<p><i>hanteert procedures om herstellingen uit te voeren op een werkstuk/kostuum/tafeldecoratie of andere, na grondige studie van onder andere het werkplan, documentatie, beschrijving, oplossingsmogelijkheden en suggesties.</i></p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p>	toepassen		waarderen	
45.	<p><i>selecteert en hanteert de meest geschikte materialen en gereedschappen voor de uitvoering, onderhoud en/of controle en evalueert de interventie(s).</i></p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek</p> <p>BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <p>BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit</p> <p>BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p>	toepassen		waarderen	

46.	<p>toont vertrouwen in de eigen mogelijkheden en het eigen artistiek proces, onderhoudt het en bepaalt de voltooiing ervan. [Transversaal Creatief] de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>toepassen combineren waardenen </p>
47.	<p>komt tot artistieke en technische inzichten, technische handelingen en vormgeving binnen het eigen creatie-/werkproces, integreert deze inzichten, stuurt bij waar nodig en rondt af. (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <p>analyseren combineren organiseren analyseren</p>
48.	<p>plaatst eigen (en ander) werk binnen een cultuurhistorisch referentiekader, tijd en ruimte en beschrijft hoe eigen werk zich verhoudt tot die van andere ambachtslieden binnen de discipline. (Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>analyseren combineren organiseren verbeelden</p>
49.	<p>werkt nauwkeurig en streeft naar een persoonlijke kwaliteitsvolle en deskundige uitvoering en afwerking. (Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <p>toepassen combineren organiseren </p>

Pijler 3.3 – Veilig handelen

50.	<p>werkt veilig voor zichzelf en de andere met de eigen en/of voorziene materialen, apparatuur, accessoires, producten, atelierruimte. <i>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> <i>[Transversaal Materiaalbeheer) de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires</i> BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
51.	<p>handelt volgens de veiligheidsnormen en -regels en/of afspraken met betrekking tot materialen, apparatuur, producten en op locaties. <i>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> <i>[Transversaal Materiaalbeheer) de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires</i> BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
52.	<p>handelt ergonomisch verantwoord binnen de gegeven context en situatie. <i>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde BK 05 - Vervaardigt of ornameenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>

53.	<p>werkt duurzaam en verantwoord met materialen en producten. <i>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> <i>[Transversaal Materiaalbeheer) de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires</i> BK 05 - Vervaardigt of ornameenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> toepassencombinerenorganiseren </div>
54.	<p>bewaart, controleert, reinigt en onderhoudt zorgvuldig de eigen en/of atelier-materialen, apparatuur en accessoires volgens de voorziene voorschriften en afspraken. <i>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>[Transversaal Materiaalbeheer) de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires</i> BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <div> toepassencombinerenorganiseren </div>
55.	<p>signaleert risico's, slijtage, defecten (aan materialen, te herstellen objecten of apparatuur) en onveilige situaties tijdens ateliergebeuren of artistieke praktijk en zoekt naar gepaste (technische) oplossingen bij nodige reparaties en/of problemen. <i>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>[Transversaal Materiaalbeheer) de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires</i> BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <div> toepassencombinerenwaarden </div>

Kerncompetentie 4: Onderzoeken (DE ONDERZOEKER)

De leerling ontwikkelt een onderzoekende houding in zijn omgang met kunstzinnige uitdrukkingsvormen en -activiteiten. De onderzoekende houding vertrekt o.a. vanuit de eigen leef- en belevingsomgeving en heeft te maken met een op verkennende wijze te ontleden, benoemen en bespreken.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 4.1 – Verkennen, observeren en reflecteren

56.	<p><i>exploreert via diverse media, bronnen, bijscholingen en culturele praktijken beeldende uitdrukkingsvormen (in functie van de eigen discipline), vakliteratuur, materie, materialen, (nieuwe) technieken en technische mogelijkheden, trends en artistieke tendensen en verkrijgt inzichten.</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>conceptualiseren</div> </div>
57.	<p><i>analyseert de opdracht vanuit waarnemingen, indrukken, vereisten, ervaringen, verbeelding,... en transformeert deze in verwachtingen en artistieke ideeën en/of concepten.</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>analyseren</div> </div>

58.	<p>heeft oog voor de eigen artistieke ontwikkeling (en die van andere (medewerkers)) en eigen beeldtaal, reflecteert hierover met anderen en gaat constructief om met de ontvangen feedback</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <p>BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op</p> <p>BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
<p>Pijler 4.2 – Contextualiseren</p>	
59.	<p>ontwikkelt en verbreedt het eigen kunst en cultuurhistorisch referentiekader en verwerft hierbij inzichten met betrekking tot de eigen uitdrukkingsvorm.</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek</p> <p>BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <div> <div>analyseren</div> <div></div> <div>organiseren</div> <div>analyseren</div> </div>

Kerncompetentie 5: Relaties bouwen en samenwerken (DE SAMENSPELER)

De leerling kan eigen talent en deskundigheid ten dienste stellen van het gemeenschappelijk artistiek doel of project.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 5.1 – Interageren

60.	<i>handelt tijdens het ateliergebeuren, gemeenschappelijke acties en/of opdrachten met het oog op het welzijn van zichzelf, de opdrachtgevers/betrokken medewerkers.</i> <i>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op
	toepassen verfijnen waarderen
61.	<i>werkt constructief, doelgericht en respectvol samen met opdrachtgevers/medeleerlingen/collega's/geïnteresseerden, toont vertrouwen en belangstelling voor hun wensen en/of ideeën en werk(processen).</i> <i>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</i> <i>BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op</i>
	toepassen verfijnen waarderen ↺

62.	<p>draagt bij tot een aangename werksfeer en geeft zichzelf en de andere betrokkene hierbij de nodige ruimte en plaats voor interactie/reflectie. <i>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
63.	<p>verantwoordt keuzes met betrekking tot de opdracht, materiaal- en/of uitvoering, ontwerp/voorbereiding/realisatie of herstelling, kantwerk, afwerking en gaat hierover interactie met de andere. <i>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen</p> <div> <div></div> <div></div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
64.	<p>verbetert het eigen handelen en stuurt het (technisch) werk en/of creatieproces bij op basis van ontvangen feedback en/of beschouwingen. <i>(Transversaal Algemeen) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> BK 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht BK 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde BK 05 - Vervaardigt of ornamenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit BK 06 - Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>

Pijler 5.2 Coördineren en begeleiden

- 65.** *zet communicatievaardigheden in bij bepaalde (opgezette) acties en groepsgebeuren om te interageren, informeren, instrueren en/of ondersteunen met medewerkers/personen over de eigen kennis en inzichten betreft het eigen artistiek handelen en de ambacht*
(Transversaal Algemeen) *de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]*
(Transversaal Creatief) *de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]*
BK 01 - *Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk*
BK 07 - *Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op*

analyseren

verfijnen

organiseren

Kerncompetentie 6: Presenteren (DE PERFORMER)

De leerling presenteert zijn creatie/realisatie aan medeleerlingen, leraren, ouders, ander publiek.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 6.1 Presenteren en verspreiden**66. bereidt zorgvuldig een presentaties van eigen werk/modellen/stalen voor, vanuit een eigen visie en (artistieke) criteria, doelpubliek, doel en/of project.**

(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

[transversaal Presenteren) de leerling treedt naar buiten met eigen creaties]

BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde

BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk

BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen

analyseren

combineren

organiseren

67. onderzoekt en bepaalt diverse presentatiemethoden- en/of kanalen om het eigen werk, ontwerpen en realisaties, werkzaamheden, opdrachten te tonen.

[(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

[transversaal Presenteren) de leerling treedt naar buiten met eigen creaties]

BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op

BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen

analyseren

verfijnen

waarderen

analyseren

68.	<p>onderzoekt diverse presentatiemogelijkheden en kiest bewust voor een bepaalde vormgeving volgens de eigen artistieke visie.</p> <p>[(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] [transversaal Presenteren) de leerling treedt naar buiten met eigen creaties] BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>conceptualiseren</div> </div>
69.	<p>zet praktische middelen en methoden in bij het tonen van eigen werk (aan collega's, publiek of opdrachtgevers) en maakt hierbij duidelijke afspraken met betrokken actoren.</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] [transversaal Presenteren) de leerling treedt naar buiten met eigen creaties] BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
70.	<p>selecteert doordacht een representatieve, coherente selectie(collectie) van eigen werk in functie van de soort presentatie, mogelijkheden, boodschap, doel, artistieke kwaliteit en de eigen artistieke voorkeuren en persoonlijkheid.</p> <p>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] (Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] [transversaal Presenteren) de leerling treedt naar buiten met eigen creaties] BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div>analyseren</div> </div>

71.	<p>kiest de gepaste communicatiewijze en frequentie om met het eigen beeldend werk naar buiten te treden en het publiek te informeren over werk, concepten, functie, producten en andere aspecten.</p> <p><i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> <i>[transversaal Presenteren) de leerling treedt naar buiten met eigen creaties]</i></p> <p>BK 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op BK 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div>analyseren</div> </div>
72.	<p>gaat op gepaste wijze en constructief om met reacties en (impliciete) feedback van anderen bij opdrachten, het naar buiten treden, acties, op werklocaties en/of presenteren van eigen werk aan publiek.</p> <p><i>(Transversaal Creatief) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> <i>(Transversaal Creatief) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> <i>[transversaal Presenteren) de leerling treedt naar buiten met eigen creaties]</i></p> <p>BK 01 - Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk BK 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>

7. Minimale materiële vereisten¹¹

Atelier

- · ergonomisch meubilair
- · presentatiemateriaal (bijv. sokkels, wanden)
- · beschikbaarheid audio-, video- en multimedia-apparatuur
- · ruim lokaal
- · stromend water met aangepaste wasbak(ken);
- · onderhoudsmateriaal;
- · werktafels of werkvlakken;
- · stoelen of tekenkrukken;
- · verlichting (verplaatsbaar);
- · afsluitbare opbergkasten of ruimte.
- · multimediacomputers met aangepaste randapparatuur (met actuele omkadering voor grafische doeleinden) en internetverbinding;
- · presentatiemateriaal (bijv. sokkels, presentatiekast).
- aangepast didactisch materiaal
- hedendaags ICT-materiaal
- op hoogte verstelbare schragen met hellend vlak (voor Lierse kant)
- kloskussens met draaisysteem op voet (voor kantklossen)
- spanramen
- extra daylightslampen inclusief vergrootglas
- extra wit licht
- lichtbak
- klein materiaal: set scharen, haakpennen, klossen, zware spelden

¹¹ Inzake veiligheid is de volgende wetgeving van toepassing:

- Codex
- ARAB
- AREI
- Vlarem

Deze wetgeving bevat de technische voorschriften die in acht moeten genomen worden m.b.t.:

- De uitrusting en inrichting van lokalen;
- De aankoop en het gebruik van toestellen, materiaal en materieel.

Zij schrijven voor dat:

- Duidelijke Nederlandstalige handleidingen en een technisch dossier aanwezig moeten zijn;
- Alle gebruikers de werkinstructies en onderhoudsvoorschriften dienen te kennen en correct kunnen toepassen;
- De collectieve veiligheidsvoorschriften nooit mogen gemanipuleerd worden;
- De persoonlijke beschermingsmiddelen aanwezig moeten zijn en gedragen worden, daar waar de wetgeving het vereist.

8. Bijlage: concordantietabel

CONCORDANTIES	
TRANSVERSAAL ALGEMEEN (Tr Alg)	
Werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen <ul style="list-style-type: none"> • handelt ergonomisch verantwoord • gaat veilig om met materiaal • signaleert risico's 	<i>>(bijna) Alle doelen</i> Alleen transversaal: 1 3 4 6 8 46 48
TRANSVERSAAL CREEREN (Tr Cre)	
Ontwikkelt artistieke concepten en ideeën <ul style="list-style-type: none"> • integreert opgedane inzichten in het creatieve proces • verzamelt basismateriaal • analyseert basismateriaal • werkt aan een persoonlijke visie • gaat scheppend, associatief en (re)productief om met intuïties • interageert met andere artistieke disciplines • transformeert waarnemingen en indrukken in artistieke ideeën 	<i>>(bijna) Alle doelen</i> Alleen transversaal: 1 3 4 6 8 46 48
Zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel <ul style="list-style-type: none"> • geeft vorm aan verbeelding • kiest materialen, technieken en methodes • hanteert materialen, technieken en methodes • interageert met betrokken medewerkers • bewaakt de artistieke visie 	<i>>(bijna) Alle doelen</i> Alleen transversaal: 1 3 4 6 8 46 48
Ontwikkelt een eigen artistieke praktijk <ul style="list-style-type: none"> • heeft oog voor maatschappelijke en artistieke tendensen • heeft oog voor artistieke en culturele praktijken • heeft oog voor technieken en technologische trends in relatie tot de eigen werkzaamheden • onderzoekt in functie van de eigen artistieke praktijk • reflecteert over eigen werk en over de eigen praktijk • ontwikkelt een eigen artistieke taal • heeft oog voor de eigen artistieke ontwikkeling • ontwikkelt de eigen deskundigheid • gaat constructief om met feedback 	<i>>(bijna) Alle doelen</i> Alleen transversaal: 1 3 4 6 8 46 48

Alle vakken

TRANSVERSAAL PRESENTEREN	
<p>de leerling treedt naar buiten met eigen creaties</p> <ul style="list-style-type: none"> • bepaalt langs welke kanalen eigen werk getoond wordt • maakt een selectie van te tonen werk in functie van kanaal en doel • hanteert eigen artistieke criteria • bewaakt de artistieke kwaliteit van de presentatiewijze • kiest bewust voor een bepaalde vormgeving • bepaalt de frequentie en wijze van communicatie 	Zie doel BK 8
SPECIFIEKE COMPETENTIES (bk)	
<p>Competentie 01 Bepaalt samen met de klant de kenmerken van het te realiseren werkstuk</p> <ul style="list-style-type: none"> • stelt vragen over de wens van de klant/opdrachtgever • stelt de kenmerken van de opdracht vast (ontwerp, tekening, aard van het materiaal) • bespreekt de opdracht aan de hand van een eigen of door de klant aangeboden foto, schets of technische tekening • schat de haalbaarheid van de opdracht in • geeft informatie over het te verwachten resultaat • stelt materialen en toepassingen voor die beantwoorden aan de technische vereisten, de noden en aan het budget • berekent de benodigde grondstoffen en manuren voor een bepaald werk • schat of berekent de kosten • spreekt de prijs en de uitvoeringstermijn af 	<p>7 9 10 12V13 14 16 17 18 19 21 22 24 25 27 29 30 31 33 34 35 38 39 40 41 45 47 57 58 60 61 62 63 65 66 72</p>
<p>Competentie 02 - Maakt een patroon of past een bestaand patroon aan in functie van de opdracht</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekent zelf een ontwerp of past een bestaand ontwerp aan • maakt een patroon, prikking of technische tekening met te gebruiken siergronden • maakt een technische tekening of gebruikt een bestaande tekening of een moodboard • bepaalt de kanttechnieken (klostechneiken en/of naaldkanttechnieken en/of haaknaald- kant-perlage-borduurtechnieken) 	<p>12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 28 30 33 34 35 38 47 57 64</p>
<p>Competentie 03 - Kiest de benodigde materialen, kleuren en gereedschappen uit in functie van de uiteindelijke toepassing van het werk en met zin voor esthetiek •</p> <ul style="list-style-type: none"> • kiest het soort garen en de dikte ervan • kiest het soort kloskussen of het soort kant-perlage-borduurraam en haaknaaldnummers, naald • houdt rekening met de mogelijkheden, beperkingen, technische neveneffecten (eventuele allergische reacties op materiaalsoorten), beschikbaarheid en kosten 	<p>15 18 23 24 25 31 35 36 37 38 39 40 42 45 50 51 52 54 55 56 59 64</p>
<p>Competentie 04 - Bereidt het werk voor in een logische volgorde</p> <ul style="list-style-type: none"> • leest patroon en technische tekening • leest codes en symbolen • plaatst het patroon op het kloskussen, op de stof of de tule op het raam • rolt de draad op de klossen, steekt de draad in de juiste soort naald of kiest de juiste haaknaald, garens, rijgt parels en/of pailletten op draad • past manuele kanttechnieken nauwkeurig toe: de verschillende slagen of steken in functie van de kantsoort of het patroon 	<p>9 10 11 23 25 26 35 36 37 39 42 43 45 50 51 52 54 55 56 59 64</p>

Alle vakken

Competentie 05 - Vervaardigt of ornameenteert het kantwerkstuk en werkt het nauwkeurig uit <ul style="list-style-type: none"> • past de verschillende slagen, steken of siergronden toe • zet de juiste spanning op de draden, al dan niet afhankelijk van de contouren en siergronden • plaatst de spelden met precisie op de prikking • gebruikt appret en stijfsels voor kant- en borduurwerken (o.a. Arabische gom voor perlage) • werkt het kantwerk zorgvuldig af zodat het weinig sporen nalaat in het eindproduct 	19 20 21 23 24 26 28 29 32 37 38 39 42 43 44 45 47 49 52 53 64
Competentie 06 Voert herstellingen uit op kostuums en tafeldecoratie <ul style="list-style-type: none"> • documenteert de toestand waarin het werkstuk wordt gevonden en wint bij twijfel advies in (erfgoed) • stelt de omvang vast van de interventie op het werkstuk • stelt de oorzaken vast van schade, slijtage, verwerking • selecteert de meest geschikte kanttechnieken, materialen en gereedschap voor de uitvoering van onderhoud, herstel,... • herstelt het werkstuk • brengt klant/opdrachtgever op de hoogte van alle belangrijke informatie ter voorkoming van schade, slijtage en verwerking • evalueert het succes van de interventie 	14 15 16 17 18 19 20 23 24 26 28 29 32 33 37 38 39 42 43 44 45 47 49 52 53 64
Competentie 07 - Geeft de technieken van het vak door en zet sensibiliseringsacties op <ul style="list-style-type: none"> • volgt de vaardigheden van de medewerkers op • volgt ontwikkelingen in het vakgebied op • doet voorstellen voor opleiding • geeft uitleg over de uitvoering van opdrachten • geeft zelf het goede voorbeeld • bespreekt de uitvoering van de opdrachten met de medewerkers • stuurt bij indien nodig 	2 5 9 10 11 32 58 60 61 62 63 65 67 69 71 72
Competentie 08 - Stelt een staal of modellen aan stilisten, klanten, kopers voor of stelt een knipselboek of catalogus van een nieuwe collectie samen <ul style="list-style-type: none"> • neemt deel aan evenementen en beurzen • stelt de collectie voor volgens bepaalde thema's en/of verkoopdoelstellingen • voorziet de voorgestelde collectie van informatiefiches 	7 22 27 30 32 58 63 66 67 68 69 70 71